

[S. Rasmussen.]

understrege, hvad den ærede sidste Taler, det ærede 10de Medlem for 2den Kred (H. P. Jensen), henstillede til Ministeren angaaende de tekniske Skoler. Jeg er vidende om, at der her er sket en Forandring. Jeg tror, at disse Skoler gør et udmærket godt Arbejde, og kan derfor tiltræde det ærede Medlems Bemærkning herom.

Vi vil fra vor Side i det Udvalg, som bliver nedsat, arbejde paa, at Lovforslaget snarest muligt bliver ophøjet til Lov.

Marie Hjelmer: Denne Revision af Loven om Tilskud fra Staten og Skolefondene til Aften- og Ungdomsskoler finder jeg nyttig. Da Loven i 1930 blev vedtaget, drejede den sig om noget nyt; den vakte stor Glæde mange Steder og Forhaabninger om, at den skulde vise sig at være gavnlig for Befolkningen, men man vidste i Virkeligheden ikke, hvor meget den vilde blive brugt, saa det var med Rette, at det under Behandlingen her i Rigsdagen blev fremført, at den økonomiske Rækkevidde af Loven var uoverskuelig. Nu er der foregaaet en indgaaende Undersøgelse af Lovens Resultater. Man har faaet at vide, hvor mange Skoler der er blevet oprettet, man har faaet at vide, hvor mange Elever der har været, og man har faaet at vide, hvor meget det hele har kostet. Det viser sig da, at det Beløb, der har maattet tilskydes, er vokset umaadelig stærkt, maaske mere end man dengang havde tænkt sig. Det er omtrent blevet fordoblet, saa at Udgiften for det offentlige i det sidste Finansaar androg 594 367 Kr. Jeg anser Stigningen i Elevantallet for overordentlig glædelig. Jeg tror, at selv om det koster ikke saa faa Penge, er de vel anvendt. Men det har vakt Betænkeligheder, at Udgifterne er blevet saa store, og det har givet sig Udtryk i det foreliggende Lovforslag, idet man har foreslaaet en Nedsættelse i Tilskuddet fra Staten og Skolefonden fra 2 Kr. 40 Øre pr. Time til 1 Kr. 95 Øre. Det vækker snarere min Beklagelse og min Betænkelighed, fordi jeg frygter, at det vil formindske Antallet af Skoler. Noget saadant vilde jeg meget beklage, for jeg er overbevist om, at denne Efterundervisning er af den allerstørste Betydning. Den er af Betydning for vort Folks intellektuelle Udvikling og for vort Lands kulturelle Stade. Det, der nu er saa godt begyndt, bør ikke forringes, lad det saa koste en Million eller mere, Pengene vil komme igen. De vil komme igen, om det end bliver en meget

stor Sum, der skal anvendes. Det vil blive en Udvikling for de unge; det vil give Eleverne, ved den Kundskabsmængde, de indvinder, ved den Hjernetræning, de gennemgaar, en stor Vinding i det praktiske Liv af Betydning for deres fremtidige Karriere. Derfor er jeg ogsaa glad over, at det nye Forslag understreger Alvoren i Undervisningen derved, at der fordres et selvstændigt Arbejde af Eleverne, ikke en Underholdning, ikke en behagelig Fordriven af nogle Aftentimer. Endvidere ser jeg med Tilfredshed, at man understreger, at det maa være fuldt kvalificerede Lærere, der overtager denne Undervisning, Folk, som forstaaer, hvad Undervisning er, og Folk, som har den tilstrækkelige Kundskabsmængde.

Det forekommer dog ikke mig heldigt, at man har strøget Bestemmelsen om, at Dansk eller Regning skal være tvunget Fag der, hvor der er mere end to Fag paa Programmet. Jeg tror, at Dansk er et saa overordentlig vigtigt Fag, det at komme til Bunds i vort Modersmaal, at lære det rigtigt at kende, at kunne beherske det, har overordentlig stor Betydning. Og hvor mange formaar det? Hvor mange behersker deres Modersmaal, stilmæssigt og indholdsmæssigt, jeg havde nær sagt ortografisk? Det er saamænd ikke saa forfærdelig mange. Men Dansk er, foruden at det har sin store Værdi at kunne beherske Sproget godt, saa rigt, saa interessant, saa omfattende, og det kan varieres paa saa mange Maader, at jeg finder det beklageligt, at Dansk ikke altid skal findes paa Planen, hvor der er flere Fag. Nu har man prøvet paa at erstatte den tidligere Bestemmelse med et Krav om, at Dansk i skriftlig Fremstilling skal knyttes til de andre Fag, og det kan jo være meget godt. Men jeg maa rigtignok spørge, hvor megen skriftlig Fremstilling man kan faa ind under Sløjd og Haandgerning f. Eks. Det tror jeg bliver saa minimalt, at det virkelig ikke kommer til at spille nogen Rolle. I øvrigt kan Myn-dighederne tillade, at der gives Undervisning i disse praktiske Fag uden skriftlige Øvelser, men saa nedsættes ganske vist Tilskuddet fra 1 Kr. 95 Øre til 1 Kr. 50 Øre.

Den forøgede Kontrol, som Forslaget foreskriver, er sikkert meget nyttig og maa billiges, men Skolekommissionerne vil rigtignok faa et mægtigt Arbejde, hvis de da ikke vil nøjes med at tage Stikprøver hist og her, men virkelig gaar grundigt til Værks og undersøger Elevernes skriftlige Arbejder, som de jo er berettiget til at forlange forelagt for sig.